

Vreme: 06.10.2026 05:35

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/vesti/drustvo/paljenje-strnjike-duz-autoputa-stvara-ekstremnu-opasnost-koja->

Autori: Jelisaveta Vujinović

Teme: bezbednost u saobraćaju i saobraćajna signalizacija

Naslov: Paljenje strnjike duž autoputa stvara ekstremnu opasnost koja gotovo ne može da se izbegne

7878

Kada se vozač na [autoputu](#), pri brzini koja može da bude i do 130 kilometara na sat, iznenada nađe pred zidom gustog dima kroz koji se gotovo ništa ne vidi, mogućnosti za bezbednu reakciju dramatično se sužavaju - naglo kočenje može da izazove lančani sudar, nastavak vožnje nosi rizik udara u vozilo koje se već zaustavilo, dok čak ni brzina od svega 30 ili 40 kilometara na sat u veoma lošoj vidljivosti ne garantuje da će nesreća biti izbegnuta. Upravo se takav lančani sudar prethodnih dana dogodio na [auto-putu](#) Batrovci-Beograd, gde je dim nastao usled paljenja strnjike napravio praktično neprobojnu zavesu preko kolovoza. U tri saobraćajne nezgode tokom dva dana povređeno je 16 osoba, među kojima je bilo i dece, a oštećena su 24 vozila. Profesor Saobraćajnog fakulteta Krsto Lipovac upozorava da vozač koji pri velikoj brzini iznenada uđe u takav oblak ima veoma malo prostora za reakciju. Problem je upravo u tome što se vozač, kada mu se ispred automobila iznenada pojavi zid dima, nalazi između dve opasnosti: mora da smanji brzinu jer više ne vidi šta je ispred njega, ali istovremeno naglim kočenjem može da postane prepreka automobilu koji mu velikom brzinom prilazi otpozadi. - Vozač koji naglo, pri većoj brzini, uleti u oblak dima, skoro da nema nikakvu šansu pogotovo ukoliko se radi o [auto-putu](#) na kome ima više vozila koja se kreću velikim brzinama. Zašto? Zato što je svako kočenje na [auto-putu](#) enormno opasno. Pritom, našim zakonom o bezbednosti saobraćaja naglo zaustavljanje na bilo kom putu je zabranjeno. Naglo zaustavljanje se smatra stvaranjem opasnosti na putu. Ukoliko na bilo kom putu vozač bez posebne potrebe naglo usporava, naglo koči, on praktično prouzrokuje saobraćajnu nezgodu, i to je osnovni propust za nastanak takve nezgode. Ako se to događa na [auto-putu](#), onda je to višestruko opasnija radnja - objasnio je profesor Lipovac. Profesor Lipovac objašnjava koliko je zapravo veliki prostor potreban vozilu koje se kreće [auto-putem](#) da bi se zaustavilo bez nagle reakcije koja bi iznenadila vozače iza njega. - Na [auto-putu](#) gde su brzine oko 130 km/h, za blago zaustavljanje sa postepenim malim usporanjem vozaču je potrebno negde oko 25 sekundi da se zaustavi, a pri tome prelazi skoro 500 metara. Možete zamisliti da bi neko bezbedno stao na [auto-putu](#) tako da ne iznenadi vozača iza sebe, treba mu skoro 500 metara. A ako pričamo o iznenadno nastaloj opasnosti koju vozač treba da izbegne naglim, ekstremnim kočenjem, ili kako mi kažemo, forsiranim kočenjem, za takvo zaustavljanje vozaču treba negde oko šest do osam sekundi, i pri tome prelazi put koji je opet negde čak do oko 130 do 180 metara - rekao je profesor. To praktično znači da vozač koji gust dim primeti tek neposredno pre ulaska u njega možda više nema dovoljno prostora da se zaustavi pre nego što izgubi vidljivost. U lančanim sudarima problem nije samo vozilo koje je prvo naišlo na prepreku. Vozač koji ekstremnim kočenjem pokušava da spreči udar u ono što se nalazi ispred njega istovremeno postaje opasnost za svakoga ko dolazi iza. - Pri tom naglom zaustavljanju treba imati u vidu da taj vozač koji izbegava nezgodu stvara opasnost vozaču koji se kreće iza njega. Tako da, na [auto-putu](#) je to uvek opasno. I druga opasnost na [auto-putu](#) jesu radnje posle takvog sudara, odnosno nastanka takvih nezgoda - objašnjava Lipovac. Zbog toga ni jednostavan savet "stanite čim vidite dim" u realnim uslovima na [auto-putu](#) nije dovoljno bezbedno rešenje. Profesor Lipovac ističe da u ovakvoj situaciji ne postoji jedna univerzalna brzina koja garantuje bezbednost, ali iz njegovog objašnjenja proizlazi nekoliko najvažnijih pravila. Ako vozač unapred uoči dim, brzinu treba da smanjuje postepeno, bez iznenadnog i ekstremnog kočenja, jer time može da ugrozi vozila koja se kreću iza njega. Ako uslovi dozvoljavaju, trebalo bi postepeno preći ka

Vreme: 06.10.2026 05:35

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/vesti/drustvo/paljenje-strnjike-duz-autoputa-stvara-ekstremnu-opasnost-koja->

Autori: Jelisaveta Vujinović

Teme: bezbednost u saobraćaju i saobraćajna signalizacija

Naslov: Paljenje strnjike duž autoputa stvara ekstremnu opasnost koja gotovo ne može da se izbegne

traci za prinudno zaustavljanje i tamo zaustaviti automobil. Međutim, profesor upozorava da u realnoj situaciji to često nije moguće, jer se ispred vozača već mogu nalaziti druga vozila koja su stala ili učestvovala u sudaru. - Ono što mi možemo i uvek savetujemo vozačima jeste da je najvažnije u takvim situacijama da se što pre svi putnici sklone sa [auto-puta](#). Sledeće pitanje je: gde da se zaustavi? Mi možemo da pričamo o optimalnim merama, lagano se zaustavi, pređe na traku za prinudno zaustavljanje u nuždi. Međutim, u takvim situacijama, po pravilu su ispred vas zauzete sve trake i vozač nema puno izbora gde će da stane, nego staje baš u toj traci u kojoj se i zatekao - kaže profesor Lipovac. Upravo to pokazuje koliko se teorijska pravila bezbednog ponašanja razlikuju od stvarne situacije u kojoj se ispred automobila već nalaze sudarena ili zaustavljena vozila, dok nova pristižu otpozadi. Jedno od pitanja koje se u takvim okolnostima nameće jeste koliko bi vozač trebalo da uspori ako ispred sebe vidi dim. Međutim, profesor Lipovac kaže da univerzalna bezbedna brzina praktično ne postoji, jer zavisi od vidljivosti, gustine saobraćaja, razmaka između vozila i toga šta se već nalazi na putu. - Kad pričamo o smanjivanju brzine, jako je teško reći koja je to brzina koja bi bila bezbedna za kretanje u ovakvoj magli. Mi smo imali saobraćajne nezgode koje smo veštačili, gde je čak pri brzini između 30 i 40 km/h u gustoj magli došlo do lančanog sudara. Čak jedna saobraćajna nezgoda koja se dogodila na putu Banja Luka-Prijedor svojevremeno, u kojoj je učestvovalo i jedno vozilo UNPROFOR-a, pri veoma malim brzinama, oko 30 km/h, poginuo je i to baš vozač teretnog vozila. Tako da, izuzetno opasne situacije i jako je teško reagovati - rekao je Lipovac. Profesor smatra da problem ne može da se rešava tek kada je dim već stigao do [auto-puta](#), jer je tada često prekasno. Govori o tri nivoa mera: sprečavanju paljenja i podizanju svesti o posledicama, preventivnom kažnjavanju onih koji takvu praksu nastavljaju i, tek kada se opasnost već pojavi, upozoravanju vozača i usporavanju saobraćaja. - Prvi nivo jesu sistemske mere čiji cilj je prvenstveno promocija jasnih, ispravnih stavova i ubeđivanje, objašnjavanje svakom pojedincu da takva radnja nije dozvoljena i da je ekstremno opasna, posebno u blizini [auto-puteva](#) i svih državnih puteva. Drugi nivo jeste ukoliko ipak neko to radi, da se preventivno on opominje, sankcioniše. I konačno, treći nivo jeste kada je već stvorena, nažalost, opasnost, kad se vidi, ukoliko bi se tu zatekla neka patrola saobraćajne policije, da nekoliko stotina metara pre takve pojave ukaže vozačima šta da rade i kako da se ponašaju u nastavku, da smanje brzinu - rekao je profesor. Ipak, upozorava da nije realno očekivati da policijska patrola bude na svakom delu [autoputa](#) upravo u trenutku kada se dim pojavi. Zbog toga ključ vidi u tome da se do takvih situacija uopšte ne dođe. Poljoprivredni novinar Uroš Davidović tokom iste emisije objasnio je da paljenje strnjike nije neizbežan deo poljoprivrede, već praksa za koju, kako kaže, nema opravdanja. Žetveni ostaci mogu da se unesu u zemljište i na taj način doprinesu stvaranju humusa i očuvanju njegovog kvaliteta, dok se spaljivanjem površinski sloj zemlje izlaže visokim temperaturama i uništava deo mikroorganizama važnih za njenu plodnost. Osim toga, paljenje strnjike je zakonom zabranjeno. Kako je u emisiji navedeno, kazne za fizička lica kreću se od 10.000 do 50.000 dinara, za pravna lica od 300.000 do milion dinara, dok poljoprivredno gazdinstvo može biti stavljeno u pasivan status. U slučaju da nastane opasnost po ljudski život ili imovinu većih razmera, u emisiji je navedeno i da Krivični zakonik predviđa mogućnost zatvorske kazne do 12 godina. Poslednje nesreće pokazale su, međutim, da posledice vatre zapaljene na njivi mogu za svega nekoliko minuta da se prenesu daleko van parcele i pretvore u problem u kojem vozač na [autoputu](#), čak i kada reaguje brzo, više nema jednostavan i potpuno bezbedan izlaz.

